

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 5C/100/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5413205007
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Bebej
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2013:5413205007.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín samosudcom JUDr. Petrom Bebejom v právnej veci žalobcu: TELERVIS PLUS a.s., so sídlom v Bratislave, Staré Grúnty 7, IČO: 35717769, zastúpená Mgr. Ľubomírom Karikom, advokátom so sídlom v Myjave, M. R. Štefánika 638/56, proti žalovanej: F. O., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom L. A., F. XXX/X, s adresou na doručovanie: L. A., Š. XXXX/X, v konaní o zaplatenie sumy 343,75 eura s príslušenstvom a zmluvnej pokuty 57,75 eura, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 323,75 eura s 9 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 70,76 eura za obdobie od 15.06.2012 do 06.07.2012 a zo sumy 50,76 eura za obdobie od 07.07.2012 až do jej zaplatenia, s 8,75 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 34,13 eura za obdobie od 11.07.2012 až do jej zaplatenia, zo sumy 34,13 eura za obdobie od 10.08.2012 až do jej zaplatenia, zo sumy 34,13 eura za obdobie od 09.09.2012 až do jej zaplatenia a zo sumy 170,65 eura za obdobie od 28.09.2012 až do jej zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti žalobu zamieta.

III. Súd priznáva žalobcovi voči žalovanej náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 50,32 eura a ďalších trov vo výške 22,57 eura, ktorú je žalovaná povinná zaplatiť zástupcovi žalobcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobou podanou na tunajší súd 08.08.2013 sa žalobca prostredníctvom splnomocneného zástupcu voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 343,75 eura s 9 %-ným ročným úrokom z omeškania za obdobie od 15.06.2012 až do jej zaplatenia, zmluvnej pokuty 57,75 eura (mesačnej zmluvnej pokuty vo výške 8,25 eura x 7 mesiacov omeškania od júna 2012 do decembra 2012) ako aj náhrady trov konania. Odôvodnil ju tým, že 01.02.2012 bola medzi žalobcom a žalovanou ako dlžníkom uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 420120416 (ďalej len „zmluva“) na čiastku 250,- eur, za odplatu vo výške 95,- eur. Zmluvou sa dlžník zaviazal celkovú čiastku vo výške 345,- eur uhradiť v súlade s čl. II zmluvy v 13 mesačných splátkach, a to v prvých 3 mesačných splátkach vo výške 1,25 eura a ďalej v pravidelných 10 mesačných splátkach vo výške 34,13 eura. Prvá splátka bola splatná 10. deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia až do úplného zaplatenia bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky, pričom po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky je veriteľ oprávnený žiadať vrátenie celej dlžnej sumy spolu s úrokmi, ak sa nedohodnú zmluvné strany inak. Prevzatie finančnej hotovosti potvrdila žalovaná podpisom zmluvy. Žalovaná celkovo do dnešného dňa uhradila 1,75 eura, a to dňa 01.02.2012. Vzhľadom na to, že žalovaná neplnila riadne a včas v zmysle splátkového kalendára, žalobca jej oznámil stratu výhody splátok v zmysle § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). V predžalobnej upomienke z 31.05.2012 žalobca upozornil žalovanú na uplatnenie

práva žiadať o zaplatenie celej pohľadávky. V oznámení o zosplatnení záväzku z 20.09.2012 žalobca oznámil žalovanej, že celý dlh (zahrňujúci nesplatenú časť úveru a odplaty) sa stal splatným ku dňu 14.06.2012. Po zosplatnení záväzku zo zmluvy o úvere žalobca neeviduje žiadnu ďalšiu úhradu. Ku dňu vypracovania žaloby činí dlžná čiastka 343,75 eura, ktorá predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom spolu s odplatou v celkovej sume 345,- eur a čiastkou vo výške 1,25 eura, ktorá bola uhradená žalovanou ($345 - 1,25 = 343,75$). V zmysle bodu 3 Obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy (ďalej len „OP“) sa žalovaná zaviazala uhradiť v prípade porušenia podmienok zmluvy zmluvnú pokutu vo výške 3,3 % z istiny úveru, a to za každý začatý kalendárny mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky, splatnú v okamihu, keď sa žalovaná dostala do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky. Keďže istina úveru je vo výške 250,- eur, tak dohodnutá mesačná zmluvná pokuta je vo výške 8,25 eura (t.j. $3,3\% \text{ z } 250,- \text{ eur} = 8,25 \text{ eura}$). V zmysle § 3a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. (ďalej len „NV“) si žalobca uplatňuje úhradu zmluvnej pokuty až do dosiahnutia maximálnej prípustnej hranice určenej v citovanom NV, t.j. do dosiahnutia výšky poskytnutých finančných prostriedkov, pričom výška sankcií za omeškание nesmie presiahnuť maximálnu výšku v zmysle § 3a ods. 1 NV. Po dosiahnutí tejto výšky si žalobca uplatňuje úhradu zákonného úroku z omeškania v zmysle § 3a ods. 3 NV.

Žalobca prostredníctvom zástupcu v podaní z 02.10.2013, doručeným súdu 08.10.2013, k uplatnenej zmluvnej pokute uviedol, že žalovaná si svoju povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy nesplnila riadne a včas, keďže uhradila len prvú splátku v celosti vo výške 1,25 eura. Vzhľadom na to žiadal žalobca od žalovanej vrátiť celý dlh po uplynutí troch mesiacov omeškania od splatnosti 2. splátky v plnej výške na základe ustanovenia bodu 1 OP tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy, s obsahom ktorých žalovaná vyjadrila svoj súhlas vlastnoručným podpisom. Celý dlh bol zosplatnený ku dňu 14.06.2012, nakoľko žalovaná sa v zmysle OP dostala do omeškania troch mesiacov s úhradou 2. splátky. Keďže splatnosť 1. splátky bola dohodnutá na 10. deň od uzavretia zmluvy a zmluva bola uzavretá dňa 01.02.2012, tak splatnosť 1. splátky bola dohodnutá na 11.02.2012. Splatnosť 2. splátky, resp. ostatných splátok bola zmluvnými stranami dohodnutá na 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Splatnosť 2. splátky bola účastníkmi dohodnutá na 12.03.2013 (správne 12.03.2012). Nakoľko žalovaná 2. splátku neuhradila v celej výške, tak dňom 13.03.2012 sa dostala prvým dňom do omeškania s úhradou tejto splátky. V zmysle bodu 1 OP žalobca mohol žiadať celý dlh po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením ktorejkoľvek splátky v jej plnej výške, čo je v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 OZ v znení platnom v čase uzavretia zmluvy. V danom prípade žalovaná neuhradila do dnešného dňa 2. splátku v celom rozsahu (ale ani nasledovných 11 splátok, teda 3. až 13. splátku) s prvým dňom omeškania 13.03.2012 a keďže s jej úhradou meškala viac ako tri mesiace, žalobca oznámil žalovanej stratu výhody uhrádzania dlhu v splátkach a žiadal vrátiť celú nesplatenú sumu z poskytnutého úveru. Žalobca žiadal vrátenie dlžnej sumy až po troch mesiacoch a jednom dni omeškania s úhradou 2. splátky, čiže ku dňu 14.06.2012. Uplatnená zmluvná pokuta nemá základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke obsiahnutej v bode 3 OP, nakoľko ide o dohodou určenú peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti, ktorú v tejto právnej veci žalovaná porušila. Táto povinnosť zaťažuje toho, kto dohodnutú povinnosť porušil, t.j. dlžníka, a to aj keď oprávnenému, t.j. veriteľovi porušením povinnosti žiadna škoda nevznikla. Inštitút zmluvnej pokuty má charakter právneho prostriedku na zabezpečenie záväzku, čiže má sankčnú povahu, ktorou by mal byť dlžník nútený k plneniu dlhu riadne a včas. Zmluvná pokuta bola dohodnutá v zmysle § 544 ods. 2 OZ. Záonné ustanovenia o zmluvnej pokute však presne neurčujú výšku zmluvnej pokuty, pričom výška zmluvnej pokuty musí byť úmerná výške pohľadávky, inak by bolo dojednanie o zmluvnej pokute v zmysle ustanovenia § 39 OZ v rozpore s dobrými mravmi. Podľa žalobcu výšku zmluvnej pokuty je možné stanoviť buď absolútne alebo vyjadrením určitého vzťahu k hodnote plnenia alebo iným spôsobom. Žalobca v OP určil výšku zmluvnej pokuty percentuálnym vzťahom k hodnote poskytnutého plnenia - 3,3 % z istiny úveru za každý začatý kalendárny mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky, splanej okamihom, kedy sa žalovaná dostala do omeškania s úhradou podľa § 53 ods. 9 OZ, čo nebolo a ani nie zakázané právnym poriadkom a nedá sa to považovať za obchádzanie právneho poriadku. Žalobca žiadal od žalovanej zmluvnú pokutu od mesiaca jún 2012. Výška zmluvnej pokuty, resp. spôsob jej určenia a povinnosť, ktorú zmluvná pokuta zabezpečuje, boli vymedzené určito a jasne, čiže nie je možné predmetnú dohodu označiť ako neplatnú, pričom poukázal na rozhodnutie R 92/2004. Výšku zmluvnej pokuty žalobca stanovil aplikáciou ustanovenia § 3a NV, čiže žalobca si ju uplatnil len do maximálnej prípustnej hranice - nepresiahla výšku poskytnutých finančných prostriedkov, ale ani výšku trojnásobku úrokov z omeškania v zmysle predmetného ustanovenia NV. Žalobca žiadal zmluvnú pokutu len za jeden mesiac omeškania, a to jún 2012 a nie až do zaplatenia dlhu, čo by bolo v rozpore s

ustanovením § 3a NV o maximálnej prípustnej výške sankcií vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv. Podľa žalobcu výška zmluvnej pokuty vyjadrená percentuálnym vzťahom k poskytnutej istine úveru sa neprieči dobrým mravom a ani ustanoveniam OZ, nakoľko jej celková výška, ako aj celková výška sankcií bola upravená v zmysle ustanovení nariadenia. Žalovaná svojím vlastnoručným podpisom zmluvy potvrdila, že pred podpísaním predmetnej zmluvy si prečítala všetky jej podmienky, že porozumela všetkým ustanoveniam, že zmluva predstavuje jej slobodnú vôľu a že nebola uzatvorená v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok a že sa s OP tvoriacimi neoddeliteľnú súčasť zmluvy a jej prílohou dôkladne oboznámila pred podpisom zmluvy.

Na pojednávanie určené na deň 21.10.2013, ako aj na deň 20.11.2013, sa zástupca žalobcu a žalovaná napriek riadne vykázanému doručeniu nedostavili. Žalujúca strana v oboch prípadoch svoju neúčasť ospravedlnila z dôvodu hospodárnosti konania a žiadala rozhodnúť vo veci na základe doložených listinných dôkazov. Žalovaná ani v jednom prípade svoju neúčasť neospravedlnila a v priebehu celého konania zostala nečinnou. Preto súd s poukazom na ust. § 101 ods. 2 O. s. p. konal a na základe vykonaného dokazovania pozostávajúceho z oboznámenia listinných dokladov založených v spise, rozhodol v ich neprítomnosti.

Vykonané dokazovanie pozostávalo z oboznámenia podstatného obsahu listinných dokladov tvoriacich obsah spisu predložených žalobcom, a to zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 420120416 - č. I. 4 (zmluva), rozhodcovskej zmluvy - č. I. 5, predžalobnej upomienky - č. I. 6, oznámenia o zosplatnení záväzku - č. I. 7, podacích hárkov - č. I. 8 - 9 ohľadne doručovania listín z č. I. 6 a 7, zápisu z návštevy klienta - č. I. 10, vyjadrenia zástupcu žalobcu - č. I. 30 - 33, a oznámenia Pošty Dolný Kubín a k nemu pripojenými dokladmi - č. I. 39 - 41.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že 01.02.2012 žalovaná ako dlžníka a žalobca ako veriteľ konajúci prostredníctvom finančného agenta A. X. uzavreli Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 420120416 (zmluva) podľa zákona č. 129/2010 Z. z. vo vtedy platnom znení (zmluva). Predmetom zmluvy bolo poskytnutie bezúčelového, hotovostného, spotrebiteľského úveru vo výške 250,- eur (istina) za celkový úrok 20 % z istiny s tým, že bola súčasne dohodnutá odmena vo výške 18 % z istiny. Dohodnutý úrok a odmena spolu predstavovali odplatu vo výške 95,- eur, takže celková dlžná čiastka na úhradu predstavovala 345,- eur. Žalovaná sa zaviazala zaplatiť úver vrátane odplaty v 13 mesačných splátkach, a to v prvých troch mesačných splátkach, každej vo výške 1,25 eura a ďalej v pravidelných 10 mesačných splátkach, každej vo výške 34,13 eura. Prvá splátka bola splatná 10. deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia až do úplného zaplatenia bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Priamo v zmluve (a obsahuje to aj čl. 1 OP) bolo dohodnuté, že po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky je veriteľ oprávnený žiadať vrátenie celej dlžnej sumy spolu s úrokmi, ak sa nedohodnú zmluvné strany písomne inak. V zmluve je uvedená priemerná RPMN ku dňu podpisu zmluvy vo výške 46,66 % a v OP (čl. 1) konkrétna RPMN pri úvere žalobcu na 13 mesiacov 67,70 %. Prevzatie finančnej hotovosti potvrdila žalovaná podpisom zmluvy a v priebehu tohto konania vyplatenie úveru žalobcom žalovanej ani nebolo žalovanou namietané. Na OP tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy sa v ich spodnej časti nachádza podpis žalovanej. Dňa 01.06.2012 bol formou doporučenej zásielky žalovanej odoslaný list z 31.05.2012 označený ako „Predžalobná upomienka - výzva k úhrade dlžnej sumy“, ktorou žalobca žalovanú vyzval na zaplatenie dlžnej sumy v tom čase vo výške 173,15 eura najneskôr do 5 dní od obdržania výzvy s tým, že bola súčasne upozornená, že ak nevykoná úhradu, po uplynutí 15-dňovej lehoty si podľa § 53 ods. 8 OZ žalobca uplatní právo žiadať zaplatenie celej pohľadávky a budú voči žalovanej uplatnené všetky zmluvne dojednané sankcie. Dňa 25.09.2012 bol opäť formou doporučenej zásielky žalovanému odoslaný list žalobcu datovaný k 20.09.2012, označený ako „Oznámenie o zosplatnení záväzku“, v ktorom žalobca žalovanej oznámil, že záväzok zo zmluvy bol zosplatnený ku dňu 14.06.2012 z dôvodu omeškania sa s jeho splácaním. Jeho zosplatnenie teda žalobca učinil ku dňu 14.06.2012, teda viac ako 3 mesiace spätne pred urobením tohto úkonu listom z 20.09.2012, ktorý bol podľa oznámenia pošty doručený žalovanej 27.09.2012.

Právo zosplatniť úver podľa čl. 1 OP a aj zmluvy mohol podľa názoru súdu žalobca ako veriteľ využiť (za splnenia zákonných predpokladov podľa § 53 ods. 8 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, t.j. do 23.07.2012) len v období do splatnosti niektorej zo splátok úveru a s účinkami ku dňu účinenia tohto prejavu vôle voči žalovanej ako dlžníkovi, ktorému bol tento prejav vôle žalobcu určený. Nijaké zákonné

a ani zmluvné dojednanie neoprávňovalo žalobcu späťne zosplatiť úver (v tomto prípade viac ako 3 mesiace pred učeným prejavom vôle žalobcu, „zosplatiť úver“).

Preto súd pri stanovení počiatku omeškania vychádzal pri priznaní uplatnených úrokov z omeškania u splátok úveru, splatných po 15.06.2012 (od ktorého dátumu si žalobca uplatňoval zaplatenie úroku z omeškania z celej dlžnej sumy) až do dňa doručenia oznámenia o zosplatení záväzku žalovanej, zo splatnosti tej ktorej splátky a až odo dňa nasledujúceho po doručení oznámenia o zosplatení záväzku žalovanej z tohto dátumu ohľadne splátok, ktoré podľa zmluvy boli splatnými po uvedenom dátume.

Žalovaná uhradila žalobcovi podľa žalobcovho tvrdenia celkovo sumu len 1,25 eura, t.j. prvú splátku. Zo zápisu z návštevy klienta zo dňa 06.07.2012 spísaného kontrolným manažérom žalobcu Ing. Q. A. vyplýva, že uvedeného dňa žalovaná uhradila sumu 20,- eur (v zápise je uvedené „Dnes: 20,- eur, dohoda: do 19. v mesiaci 51,- eur, od augusta do 19. v mesiaci min 50,- eur“). Nakoľko súd nemal preukázané, že by žalovaná uhradila žalobcovi po 06.07.2012 nejaké ďalšie splátky, na ktoré sa podľa uvedeného zápisu zaviazala, súd zohľadnil pri určení výšky nesplateného záväzku žalovanej voči žalobcovi (okrem žalobcom v žalobe uvádzanej sumy 1,25 eura) aj úhradu žalovanej vo výške 20,- eur. Ohľadne sumy 20,- eur súd nemal preukázané, že by sa uvedená úhrada mala týkať nejakého iného platného záväzku žalovanej voči žalobcovi, než záväzku vyplývajúceho zo zmluvy (v tomto zápise sa výslovne uvádza práve predmetná zmluva identifikovaná číslom 420120416).

S poukazom na uvedené, aplikujúc na zistený skutkový stav ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako aj ustanovenia OZ o spotrebiteľských zmluvách, keďže súd mal preukázané, že žalovaná z celkového záväzku 345,- eur doposiaľ uhradila žalobcovi 323,50 eura (345 mínus 1,25 mínus 20), žalobe pokiaľ ide o žalovanú istinu v prevažnej časti vyhovel a priznal žalobcovi nárok na zaplatenie sumy 323,75 eura. Zároveň s poukazom na § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 ods. 1 NV priznal žalobcovi úrok „zákonný“ z omeškania vychádzajúc z jeho výšky v čase omeškania žalovanej s úhradou tej - ktorej časti jej záväzku voči žalobcovi, a to v uplatnenej výške 9 % ročne zo sumy 70,76 eura (súčet splátok 2 až 5, z ktorých posledná 5. splátka bola splatná 10.06.2012 - 2 x 1,25 eura + 2 x 34,13 eura) za obdobie od 15.06.2012 (od ktorého dátumu si žalobca uplatnil úroky z omeškania) až do 06.07.2012, kedy žalovaná hradila sumu 20,- eur a od 07.07.2012 zo sumy 50,76 eura až do jej zaplatenia. Ďalej súd priznal zo zvyšných splátok úroky nasledovne: 8,75 %-ný ročný úrok z omeškania zo sumy 34,13 eura (splátky 6. splatnej 10.07.2012) za obdobie od 11.07.2012 až do jej zaplatenia, zo sumy 34,13 eura (splátky 7. splatnej 09.08.2012) za obdobie od 10.08.2012 až do jej zaplatenia, zo sumy 34,13 eura (splátky 8. splatnej 08.09.2012) za obdobie od 09.09.2012 až do jej zaplatenia a zo sumy 170,65 eura (súčet splátok 9 až 13, ktoré boli podľa zmluvy splatné po tom ako bolo žalovanej doručené oznámenie žalobcu o zosplatení celého nesplateného záväzku žalovanej, ale ktorá suma sa práve v dôsledku dôvodne využitého oprávnenia žalobcu zosplatiť úver - dojednaného v zmluve a realizovaného v súlade s ust. § 53 ods. 8 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, resp. terajšie ustanovenie § 53 ods. 9 OZ stala splatnou 27.09.2012, kedy bolo žalovanej doručené oznámenie žalobcu o zosplatení záväzku) za obdobie od 28.09.2012 až do jej zaplatenia.

Žalobou sa žalobca tiež domáhal zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 57,75 eura, a to za 7 mesiacov omeškania od júna do decembra 2012, pri mesačnej výške pokuty 8,25 eura, ktorá zodpovedá 3,3 % z istiny úveru (250,- eur), tak ako bolo dohodnuté v čl. 3 OP.

Podľa čl. 3 OP sa zmluvné strany dohodli, že pokiaľ dlžník/spoludlžník nesplní svoj záväzok podľa čl. II zmluvy o úvere (čl. II zmluvy o úvere zakotvuje záväzok platiť úver a odplatu v mesačných splátkach), je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka/spoludlžníka zároveň zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 3,1 % z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov, a to za každý aj začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky.

Súd poskytol žalobcovi na základe jeho výzvy z 25.09.2013, ktorá bola doručená zástupcovi žalobcu 30.09.2013, možnosť vyjadriť sa k predbežnému posúdeniu zmluvnej podmienky, podľa ktorej si žalobca

uplatňuje právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 3,3 % z istiny (bez ohľadu na rozsah jej splatenia ako neprijateľnej zmluvnej podmienky (podľa ust. § 53 ods. 4 písm. k) OZ). Túto možnosť zástupca žalobcu aj využil vo svojom vyjadrení podaním z 02.10.2013, ktorým predložil svoje argumenty už súdom uvádzané vyššie (strana 2 a 3 odôvodnenia).

K uvedeným argumentom žalobcu súd uvádza, že keďže ide o dojednanie v spotrebiteľskej zmluve, súd musel posúdiť, či daná zmluvná podmienka nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 OZ). Toto posúdenie súd vykonáva aj bez návrhu, resp. námietok spotrebiteľa. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Európskeho súdneho dvora zo dňa 04.06.2009 vo veci C-243/08, podľa ktorého čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že nekalá zmluvná podmienka nezaväzuje spotrebiteľa a že v tejto súvislosti nie je potrebné, aby spotrebiteľ vopred úspešne napadol takúto podmienku. Vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel. Ak považuje takúto podmienku za nekalú, zdrží sa jej uplatnenia.

V prejednávanej veci súd dospel k záveru, že predmetné dojednanie o zmluvnej pokute je dojednaním, ktoré požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku (§ 53 ods. 4 písm. k/ OZ) a teda ide neprijateľnú zmluvnú a tým neplatnú podmienku (§ 53 ods. 4 a 5 OZ). Tento záver súd opiera o skutočnosť, že zmluvná pokuta je dohodnutá vo výške, ktorá adekvátnym spôsobom nereflektuje rozsah skutočného plnenia záväzku dlžníkom, je dohodnutá z pevnej čiastky, a to z výšky poskytnutého úveru (v tomto prípade zo sumy 250,- eur). V júni 2012, odkedy si ju žalobca uplatnil, však žalovaná nebola v omeškaní so zaplatením celej istiny úveru, ale len jej časti. Tieto skutočnosti dohodnutý mechanizmus určenia zmluvnej pokuty nijako nezohľadňuje. Nie je pritom podstatné, ako sa výška zmluvnej pokuty vo väzbe na „rozsah“ omeškania žalovanej prejavila v tomto prípade, ale dôležitejšie je to, aké by takto jednostranne žalobcom stanovená podmienka, ktorá nebola medzi účastníkmi individuálne dojednaná, mohla mať v určitých situáciách dôsledky, napr. ak by dlžník bol v omeškaní len s nepatrnou časťou splátky, predstavujúcou len zlomok výšky zmluvnej pokuty, veriteľ by si mohol uplatňovať jej zaplatenie v jej plnej výške, čo by vôbec nezohľadňovalo intenzitu porušenia povinnosti dlžníka zabezpečenej zmluvnou pokutou. Dokonca dojednanie o zmluvnej pokute „oprávňuje“ žalobcu žiadať túto zmluvnú pokutu vo výške 3,3 % z istiny úveru za každý začatý mesiac omeškania s úhradou tej ktorej splátky, čo by v určitých situáciách aj za pomerne krátky čas mohlo niekoľkonásobne navýšiť celkový dlh oproti skutočnej výške nesplateného úveru (napr. ak by bol dlžník v omeškaní s úhradou len jedného eura po dobu viac ako 10 mesiacov, jeho dlh len na zmluvnej pokute by predstavoval 82,50 eura, hoci jeho dlh z úveru by bol len 1 euro.). Žalobcovi ako veriteľovi takto dohodnutá zmluvná pokuta zásadne prináša (potenciálne môže prinášať) väčší (nepomerne väčší) prospech, než aký by mala, a tento jeho prospech je priamo úmerný neprospechu spotrebiteľa. V danom prípade je tiež zmluvná pokuta dohodnutá pre prípad porušenia povinnosti, z ktorého žalobca môže (a podanou žalobou tak aj urobil), žiadať zákonné úroky z omeškania. Ide teda o ďalšiu (duplicitnú) sankciu za omeškanie. V tejto súvislosti súd poukazuje na názor Jaroslava Krajča vyslovený na str. 157 v publikácii „Spotrebiteľská zmluva v aplikačnej praxi v SR a EÚ“, vydavateľstvo Eurounion-Ikarus, r. 2011, ktorý uvádza, že neprimeranou zmluvnou podmienkou môže byť napríklad zmluvná pokuta, dojednaná popri zákonnej povinnosti úroku z omeškania vyplývajúcej zo zákona. Aj v tomto kontexte súd vyhodnotil predmetnú zmluvnú podmienku ako neprijateľnú. Takisto súd vyhodnocoval dotknutú zmluvnú podmienku v kontexte so všetkými právami a povinnosťami zo zmluvy a zbral do úvahy, že odplata za poskytnutý úver predstavuje 38 % (95,- eur) z výšky poskytnutého úveru (250,- eur), pri dohodnutej dobe splácania 13 mesiacov, teda je dohodnutá v takej výške, ktorá dostatočne kompenzuje prípadnú škodu žalobcu vzniknutú v dôsledku omeškania sa žalovanej s plnením záväzku, keď aj výška konkrétnej RPMN - 67,70 % je podstatne vyššia ako priemerná RPMN aktuálna pre dané obdobie pre príslušný spotrebiteľský úver, ktorá podľa údajov v zmluve bola 45,66 %.

Pokiaľ žalobca uvádzal, že si uplatnil zmluvnú pokutu v súlade s ust. § 3a NV, tak v podstate dohodnutú zmluvnú pokutu moderoval tak, aby týmto ustanoveniam zodpovedala. Ak by súd prijal jeho prax a priznal mu ju v takto ním upravenej výške, „menil“ by tým obsah tejto zmluvnej podmienky, čo však urobiť nemôže s poukazom na rozsudok Súdného dvora vo veci C-618/10, v ktorého výroku sa uvádza, že čl. 6 ods. 1 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že mu odporuje právna úprava členského štátu,

ktorá vnútroštátnemu súdu umožňuje v prípade, že rozhodne o neplatnosti nekalej podmienky, ktorá je súčasťou zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, doplniť uvedenú zmluvu tým, že zmení obsah tejto podmienky.

Dospejúc k záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky o zmluvnej pokute, súd žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 57,75 eura zamietol. Osobitným výrokom súd neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky opätovne neurčoval, nakoľko tunajší súd už neprijateľnosť práve uvedenej zmluvnej podmienky a z rovnakých dôvodov opakovane vyslovil aj v rozsudkoch vydaných v konaniach sp. zn. 5C/85/2013 a 5C/53/2013, ktorých účastníkom konania ako žalobca bol terajší žalobca a ktoré v čase vyhlásenia tohto rozsudku už boli právoplatné.

Súd teda z dôvodov uvedených vyššie celkovo zamietol žalobu ako ohľadne uplatnenej zmluvnej pokuty vo výške 57,75 eura, tak aj ohľadne úroku z omeškania pokiaľ si ho žalobca (vychádzajúc z ním realizovaného zosplatenia záväzku) uplatňoval vo väčšom rozsahu, než mu ho súd priznal.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p. tak, že priznal žalobcovi majúcemu prevažný úspech vo veci, proti žalovanej právo na ich náhradu. Žalobca mal z celkového predmetu konania, predstavujúceho po vyčíslení uplatnených úrokov z omeškania ku dňu vyhlásenia rozsudku sumu 445,91 eura, úspech v rozsahu 80,5 % - ohľadne sumy 359,03 eura a vo zvyšnej časti (v rozsahu 19,5 %) bol neúspešný, teda jeho tzv. čistý úspech činí 61 %. V rámci konania vznikli žalobcovi trovy právneho zastúpenia uplatnené vo výške 82,49 eura, pozostávajúce z odmeny za 2 úkony právnej služby (1 úkon á 26,56 eura - vypočítaný zo základu 343,75 eura + 7,81 režijný paušál + 20 % DPH z odmeny a režijného paušálu) a to za 1/ prípravu a prevzatie zastúpenia 04.07.2013, 2/ podanie žaloby zo 04.07.2013. Pri ich vyčíslení súd postupoval podľa § 18 ods. 1, 3 v spojení s § 9, § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 15 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. v aktuálne účinnom znení. Z takto vyčíslených trov právneho zastúpenia predstavuje 61 % priznaných 50,32 eura. Ďalšie trovy vznikli žalobcovi v súvislosti so zaplatením súdneho poplatku za podanú žalobu, zaplateného vo výške 37,- eur, z čoho 61 % predstavuje priznaných 22,57 eura. Žalobcovi priznané trovy je žalovaná povinná s poukazom na § 149 ods. 1 O. s. p. zaplatiť zástupcovi žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 204 ods. 1 O. s. p.), písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 42 ods. 3 O. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, jeho datovania a podpísania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O. s. p.).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zákon č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších zmien (§ 251 ods. 1 O. s. p.).